

Leren in de praktijk

Paarden zijn neofobiën

- Paarden hebben de neiging om onbekende of bedreigende situaties te vermijden
- Op een natuurlijke wijze wennen paarden aan prikkels uit de omgeving die vaak worden ervaren en van weinig belang zijn
- Daarom gaat een vroeg stadium van de opleiding onvermijdelijk gepaard met gewenning
- Kan versnellen door herhaalde contact of door vroege blootstelling

Training schema, Rubin et al. (1980)

- Gevraagde – springen van hindernis wanneer zoemer klonk, wilde dit betrouwbaar te zijn dus 10 keer herhaald
- Elke training had 10 pogingen, met 30 seconden tussen iedere poging
- Paarden kregen 7, 2 of 1 training per week
- Wat denk je dat het meest effectief was??

Resultaat

- 7 sessies per week nam 7 sessies = 1 week in beslag
- 2 sessies per week nam 6 sessies = 3 weken in beslag
- 1 sessie per week nam 2 sessies = 2 weken in beslag
- Aanzienlijk minder sessies nodig voor 1 sessie per week

Hoeveel herhalingen per methode?

- McCall *et al.* (1993)
- 3 training sessies per week voor alle paarden
- 4 groepen paarden met 5, 10, 15 of 20 herhalingen per sessie
- Gemeten hoeveel sessies nodig is om 10 juiste reacties te geven:
 - 5 herhalingen nam 15 sessies in beslag (75 herhalingen)
 - 10 herhalingen nam 5.8 sessies in beslag (58 herhalingen)
 - 15 herhalingen nam 5.3 sessies in beslag (75 herhalingen)
 - 20 herhalingen nam 4.6 sessies in beslag (86 herhalingen)

Hoe beloon je een paard?

- Eten is een natuurlijke, primaire bekrachtiger
- Aaien in sociale verzorgings gebiedent
- Secundaire bekrachtigers kunnen worden ontwikkeld in associatie met voedsel, enz.
- Negatieve bekrachtigers worden vaak gebruikt en kan secundaire zijn
- Straffen

Factoren die training beïnvloeden

- Verschillen tussen rassen
 - Mader en Price (1980) suggereren dat quarter horses sneller leren dan volbloeden
 - Hausberger en Muller (2002) vonden dat French saddlebreds vriendelijker waren dan Anglo Arabieren
 - Niet duidelijk waarom
- Verschillen tussen geslachten
 - Houpt *et al.* (1982) Mannelijke paarden leerden een doolhof sneller dan merries
 - Wolff and Hausberger (1996) vonden dat merries een ruimtelijke taak sneller leerden dan mannelijke dieren

- Verschillen tussen afstammelingen
 - lijken te bestaan maar onvoldoende onderzocht (Wolff and Hausberger, 1996)
- Leeftijd
 - Mader and Price (1980) vonden een significante negatieve correlatie tussen leeftijd en leervermogen
- Sociale dominantie
 - Mader and Price (1980) vonden geen significante relatie tussen sociale dominantie en leervermogen

- Kleur

- Kleuren van obstakels lijken belangrijk te zijn
- Stachurska *et al.* (2002) vonden dat contrasterende kleuren vaker foutloos gesprongen werden

- Houding van verzorger

- Hausberger and Muller (2002) vonden dat paarden die door één verzorger verzorgd werden significant vergelijkbaar, maar verschillende reacties gaven dan paarden die door meerdere verzorger verzorgd werden

- Temperament van het paard

- Onze beoordeling lijkt verdacht (Mills, 1998)
- Enkele eigenschappen lijken consistent over de jaren bijvoorbeeld geduld en vluchtreactie Visser *et al.* (2001)

Conclusie

- Er zijn een aantal verschillende training principes
- Bepalen hoe paarden leren
- Gevolgen voor de mens zijn:
 - Wees je bewust welke training principes je (onbewust) kan toepassen
 - Denk na over wat en hoe je wilt trainen

